

OPERATIVNI PLAN UDRUGE 4 GRADA DRAGODID ZA 2026. GODINU

usvojen na sjednici Skupštine udruge održanoj 20. prosinca 2025. u Splitu.

1. PROGRAM UKLJUČIVANJA VOLONTERA I ZAJEDNICA U OBNOVU SUHOZIDA

1.1. VOLONTERSKI PROGRAM OBNOVE I GRADNJE SUHOZIDA

Riječ je o najdugovječnijem programu udruge u okviru kojeg okuplja volontere, obučava ih i angažira u obnovi suhozidne baštine i zaštiti prirode diljem Hrvatske, najčešće u ruralnim krajevima.

Domaćini radionica su često jedinice lokalne samouprave, javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima, muzeji i škole, ili druge okolišne udruge u ulozi partnera.

Kroz prijenos znanja i vještina od starijih, iskusnijih graditeljskih meštara prema sudionicima radionica i kampova revitalizira se tradicionalno umijeće suhozidne gradnje. Kroz program se podiže svijest o važnosti suhozida kao oblika zaštite prirode potičući lokalne zajednice i širu javnost na odgovornije ponašanje prema okolišu.

U radionicama sudjeluju Dragodidovi volonteri, baza od 30-tak profesionalaca i studenata iz područja ekologije, baštine, arhitekture, agronomije i srodnih područja. U 2025. 33 volontera je provelo 1.742 sata u obnavljanju baštine na 18 lokacije u Hrvatskoj: otocima, obali, zaštićenim područjima i krškim planinama. Dragodid volonterima pokriva materijalne troškove i po mogućnosti, volonterske dnevnice.

Zahvaljujući suradnji s inozemnim srodnim organizacijama, Dragodidovi volonteri sudjeluju i na međunarodnim volonterskim kampovima.

Program je najprepoznatljiviji program udruge, putem kojeg je stekla brojne poklonike i podržavatelje u najširoj javnosti i u medijima te kroz koji u udruhu pristiže novo članstvo.

1.2. SUHOZIDNI SUSRET ZLARIN 2026. I 9. PRVENSTVO HRVATSKE U GRADNJI SUHOZIDA

Tradicionalni godišnji susret koji udruha organizira od 2018. godine, svake godine na drugom mjestu, u suradnji s lokalnom udrugom ili jedinicom lokalne samouprave. Dosadašnji susreti održani su dvaput na Pagu, te po jednom na Murteru, Cresu, u Trilju, Konavlima, na Srimi i na Hvaru. Svrha ovog događaja je kroz dvodnevno okupljanje lokalne zajednice proširiti svijest o važnosti očuvanja tradicionalne tehnike suhozidne gradnje kao oblika okolišne održivosti.

Susret će se 2026. održati u travnju u suorganizaciji udruha Tatavaka i Dragodid, u domaćinstvu Turističke zajednice Zlarina.

Centralni događaj je Prvenstvo Hrvatske u gradnji suhozida, a događaj uključuje i radionice obnove suhozida, dan posvećen druženjima, izložbama, okruglim stolovima i drugim aktivnostima na kojima mogu sudjelovati svi zainteresirani. Na Susretu sudjeluju nositelji

umijeća suhozidne gradnje, šira javnost zainteresirana za ovu temu, te predstavnici lokalnih udruga i zajednica, s prosječnim brojem od 150 posjetitelja godišnje.

1.3. SUHOZID.HR

Suhozid.hr je otvoreni suhozidni geoportal koji je Dragodid pokrenuo 2013. godine te ga vodi i administrira, a služi kao središte za dokumentiranje suhozidnih fenomena s ciljem promicanja okolišne održivosti. Geoportal je otvoren za svaki doprinos koji proširuje ili produbljuje uvid u suhozidne strukture i njihovo rasprostiranje duž istočne obale Jadrana i njenog zaleđa, obuhvaćajući sve od pojedinačnih kamenih detalja do čitavih krajolika.

Osim materijalnih elemenata poput skloništa, lokvi i bunara, zidova, mostova i sličnih objekata, uključuje podatke o ljudima i zajednicama: bivšim i sadašnjim graditeljima, sugovornicima, istraživačima te njihovim aktivnostima povezanim s očuvanjem suhozidne baštine. Ovaj pristup omogućuje prikupljanje i očuvanje znanja o tradicionalnim tehnikama gradnje koje doprinose održivosti okoliša kroz korištenje lokalno dostupnih i ekološki prihvatljivih materijala.

Sudjelovanje u radu geoportala moguće je slanjem podataka e-mailom ili putem web sučelja. Građani mogu unijeti fotografije, lokacije te druge relevantne informacije, uključujući lokalne nazive, dimenzije, skice, podatke o graditeljima i povijesti nastanka, kao i o prošlim i sadašnjim korisnicima ovih suhozidnih struktura.

2. PROGRAM NEFORMALNOG OBRAZOVANJA ZA ODRŽIVU GRADNJU

2.1. ČETVRTI TRENING ZA VODITELJE EDUKATIVNIH RADIONICA SUHOZIDNE GRADNJE, HVAR, LISTOPAD 2026.

Udruga provodi godišnji program Treninga za voditelje edukativnih radionica suhozidne gradnje, kako bi odgovorila na različite potrebe i očekivanja i kako bi voditelje osnažila u balansiranju dva cilja ovih radionica: 1) prijenos osnova gradnje i obnove suhozida sudionicima koji se s tim najčešće susreću po prvi put, i 2) obnova materijalne baštine.

Program Treninga obuhvaća znanja i tehnike o gradnji suhozida, o korištenju alata te o metodama organizacije radionica i koordinacije sudionika. Obuhvaća trodnevni trening s predavanjima i praktičnim vježbama. Prvi je trening održan u Praputnjaku 2023., drugi na Zlarinu 2024. i treći na Hvaru 2025. Osnovna literatura je Vodič za voditelje koji pokriva teme prijenosa znanja i komunikacije tijekom edukativne aktivnosti; daje kontekst, povijest i širu sliku suhozidne baštine u kontekstu održivog okoliša te uvodi u tehnike suhozidne gradnje.

Trening je do sad završilo 26 osoba koje se u svojim organizacijama bave i baviti će se vođenjem radionica u svojim organizacijama, čime su usavršile meke vještine kojima koordiniraju sam tijek radionice i sudionike, te vještine gradnje kojima osiguravaju kvalitetnu obnovu građenog okoliša.

Zahvaljujući suradnji s inozemnim srodnim organizacijama, Dragodidovi treneri sudjeluju i na međunarodnim treninzima za voditelje baštinskih aktivnosti.

2.2. 16. LJETNA ŠKOLA PETREBIŠĆA

Važan dio rada udruge je godišnja ljetna škola za studente i mlade profesionalce, u ljetnom selištu Petrebišća u Parku prirode Učka. Traje 10 dana krajem srpnja i početkom kolovoza, a održava se u suradnji s Parkom prirode Učka i Općinom Mošćenička Draga. Program kombinira teorijsko znanje s praktičnim iskustvom kako bi se očuvale tradicionalne vještine, ali i unaprijedila ekološka svijest i promicale održive prakse u gradnji i upravljanju okolišem te se škola održava u obliku kampa s niskim utjecajem na okoliš (noćenje u šatorima, rad na otvorenom, vegetarijanski obroci, limitirana voda iz rezervoara, kompostiranje otpada, energija iz solarnih ploča). U proteklih 15 izdanja u Školi je sudjelovalo oko 150 polaznika, održano je oko 50 stručnih predavanja uz rasprave, te su obnovljeni kameni objekti u selu.

Škola se provodi u okviru desetogodišnjeg ugovora o najmu s Općinom Mošćenička Draga (2025.-2034.), s ciljem obnove i revitalizacije napuštenog selišta Petrebišća te organizacije ljetnih škola i edukativnih aktivnosti.

2.3. FILMOVI

Udruga izrađuje i na YouTube kanalu objavljuje edukativne i promotivne filmove koji dokumentiraju i prenose iskustva iz područja tradicijskih graditeljskih tehnika. Kroz njih se bilježe procesi obnove različitih tipova suhozidnih struktura, izrada tradicijskih krovova, organizacija volonterskih kampova te svakodnevni život i rad u okviru ljetnih škola. Filmovi služe kao sredstvo učenja i inspiracije, predstavljajući vrijednost baštine široj javnosti te olakšavajući prijenos znanja novim generacijama i partnerima u zemlji i inozemstvu.

U 2026. udruga će izraditi dva filma o iskustvu suorganizacije praktične baštinske radionice u Grčkoj i Festivala kamena u Irskoj.

3. MEĐUNARODNA SURADNJA

3.1. JAČANJE KAPACITETA KROZ PROJEKT ECHOES

Udruga provodi projekt *ECHOES (Enhancing Cultural Heritage Skills Across Europe)* kako bi okupila stručnjake za kulturnu baštinu te potaknula očuvanje i promociju europske kulturne raznolikosti. U projektu sudjeluju tri organizacije s iskustvom u tradicionalnim graditeljskim tehnikama i očuvanju kulturne i arhitektonske baštine: Dragodid kao voditelj projekta, Boulouki (Grčka) i Dry Stone Wall Association of Ireland.

U 2026. Dragodid s partnerima provodi dvije glavne aktivnosti: praktičnu baštinsku radionicu u Grčkoj i Festivala kamena u Irskoj. Osim toga, organizirat će dvije online radionice za jačanje kapaciteta na temamu povezanosti suvremene umjetnosti i baštine te organizacije izložbi.

3.2. PROMOCIJA HRVATSKE BAŠTINE U INOZEMSTVU

Udruga međunarodnim umrežavanjem promovira hrvatsku suhozidnu baštinu. Redovito sudjeluje na međunarodnim kongresima, okruglim stolovima i praktičnim radionicama u inozemstvu.

4. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Programima i projektima udruge volonterski upravlja peteročlani Upravni odbor, provedbom se bave dvije zaposlene, 10-ak honorarnih voditelja i 30-ak volontera, a glavni izvori financiranja su europski, nacionalni i lokalni projekti, uz samofinanciranje ostvareno vođenjem edukativnih radionica suhozidne gradnje.

Tijela Udruge su Skupština te Predsjednik i Upravni odbor. UO čini Predsjednica i četiri člana koje bira Skupština na mandat od dvije godine. Članovi UO sastaju se otprilike jednom mjesečno.

Udruga trenutno okuplja 53 redovita i 35 pridruženih članova i članica. Redoviti članovi u mogućnosti su redovno sudjelovati u aktivnostima udruge te na sjednicama Skupštine. Pridruženi članovi žele podržati rad udruge i biti njezin dio, no nisu u mogućnosti sudjelovati na sjednicama Skupštine, a u aktivnostima sudjeluju povremeno. Svi članovi redovito su informirani o aktivnostima udruge putem elektroničke pošte, mrežne stranice i društvenih mreža. Članovi komuniciraju putem nekoliko tematskih mejling lista: za interno funkcioniranje udruge i brainstorm, za sudjelovanje u sjednicama skupštine, za sudjelovanje u suhozidnim radionicama, te za komunikaciju članova UO.

Skupština se sastaje najmanje dvaput godišnje, u proljeće i na jesen, kako bi članovi donijeli akte u skladu sa zakonom. Osim toga, važno je da članovi Skupštine iznesu svoje stavove o ključnim temama godišnje provedbe programa te na kraju godine donesu planove za nadolazeću godinu. Skupština usvaja trogodišnje strateške planove temeljene na doprinosu članova.

Udruga tradicionalno oko jesenske Skupštine organizira okupljanje članova, posjet primjerima dobre ili loše prakse zaštite baštine, s ciljem boljeg povezivanja ljudi iz različitih dijelova zemlje.

Udruga ima sjedište u Splitu, i ured u Zagrebu koji služi kao radni prostor i mjesto gdje zainteresirani mogu preuzeti publikacije, potražiti savjete i dobiti informacije.

FINANCIJSKI PLAN UDRUGE 4 GRADA DRAGODID ZA 2026. GODINU

usvojen na sjednici Skupštine udruge održanoj 20. prosinca 2025. u Splitu.

1. PLAN PRIHODA I RASHODA - u eurima

Skupina	Naziv	Izvršenje 2025. - procjena	Plan 2026. - procjena	Obrazloženje Plana 2026.
3	Prihodi			
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	28.270,00	25.000,00	Prihodi od gospodarskih djelatnosti iz područja zaštite kulturne baštine i zaštite prirode: organizacija i održavanje edukativnih radionica i skupova
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	1.300,00	1.300,00	Prihodi od članarina prema procjeni brojnosti članstva.
33	Prihodi po posebnim propisima	0,00	0,00	Ne predviđaju se prihodi.
34	Prihodi od imovine	0,00	0,00	Ne predviđaju se prihodi.
35	Prihodi od donacija	105.701,00	105.000,00	Sredstva ostvarena na javnim natjecajima lokalnih, regionalnih, nacionalnih i europskih donatora.
36	Ostali prihodi	0,00	0,00	Ne predviđaju se prihodi.
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0,00	0,00	Ne predviđaju se prihodi.
4	Rashodi			
41	Rashodi za radnike	41.920,92	40.129,32	Plaće u ukupnom trošku, naknade plaća i neoporezivi dodaci. Udruga planira imati dvoje zaposlenih.
42	Materijalni rashodi	91.200,00	90.000,00	Rashodi potrebni za obavljanje djelatnosti uključujući potrebne usluge, naknade troškova putovanja, druge dohotke, sitni inventar i potrošni materijal.
43	Rashodi amortizacije	500,00	500,00	Trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije.
44	Financijski rashodi	500,00	500,00	Naknade banke.
45	Donacije	0,00	0,00	Ne predviđaju se rashodi.
46	Ostali rashodi	0,00	0,00	Ne predviđaju se rashodi.
47	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	0,00	0,00	Ne predviđaju se rashodi.
	UKUPNO PRIHODI	135.271,00	131.300,00	
	UKUPNO RASHODI	134.120,92	131.129,32	
	Višak prihoda razdoblja	1.150,08	170,68	
	Preneseni višak iz prethodnih godina	1.000,00	2.150,08	
	Ostatak viška za prijenos u narednu godinu	2.150,08	2.320,76	

2. PLAN ZADUŽIVANJA I OTPLATA

Udruga tijekom 2026. može uzeti kratkoročni kredit i/ili pozajmice od pravnih i privatnih osoba, u svrhu poboljšanja likvidnosti do uplate projektnih rata, do maksimalnog iznosa od 5.000,00 EUR.

Udruga tijekom 2026. godine neće se dugoročno zaduživati te neće imati izdatke po osnovi otplata. Udruga tijekom 2026. godine neće odobravati zajmove.

Anita Trojanović, predsjednica

